

Environmentálne charakteristiky pre zelené verejné obstarávanie

**ČISTIACE PROSTRIEDKY A UPRAŤOVACIE SLUŽBY
(INTERIÉROVÉ UPRAŤOVACIE SLUŽBY)**

1. ROZSAH/DEFINÍCIA

Skupina produktov „čistiace prostriedky a upratovacie služby“ zahŕňa charakteristiky zohľadňujúce environmentálne hľadisko pre:

- bežné¹ profesionálne upratovacie služby šetrné k životnému prostrediu vykonávané vo vnútorných priestoroch, v ktorých sa nachádzajú kancelárie, sanitárne zariadenia (ako sú toalety a výlevky) a iné verejne prístupné priestory,
- čistenie sklenených povrchov, ktoré možno dosiahnuť bez použitia špeciálneho vybavenia alebo strojov,
- čistiace prostriedky, textilné čistiace príslušenstvo (napr. utierky, prachovky, násady na mop) a iné výrobky často dodávané spoločnosťami poskytujúcimi upratovacie služby (mydlo na umývanie rúk, textilné uteráky a výrobky z tissue papiera²).

Skupina produktov „čistiace prostriedky a upratovacie služby“ nezahŕňa:

- dezinfekčné a sanitárne činnosti, ako aj upratovacie činnosti, ktoré zahŕňajú použitie biocídnych výrobkov spadajúcich do rozsahu pôsobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (ďalej len „nariadenie č. 528/2012“),
- upratovacie (čistiace) činnosti na miestach výroby.

Pre túto skupinu produktov platia najmä tieto kódy CPV:

Produkt	CPV kód
Mydlo	33711900-6
Čistiace prostriedky na ruky	33741100-7
Kuchynské utierky	39514200-0
Čistiace a leštiace výrobky	39800000-0
Čistiace výrobky	39830000-9
Saponáty	39831200-8
Saponáty na umývanie riadu	39831210-1
Čistiace prostriedky na podlahu	39831300-9
Čistiace prostriedky na toalety	39831600-2
Čistiace prostriedky na riad	39832000-3
Čistiaci prášok na riad	39832100-4
Čistiace a sanitárne služby*	90900000-6

¹ Pod pojmom „bežné“ je potrebné rozumieť profesionálne upratovacie služby, ktoré sa poskytujú najmenej raz mesačne, s výnimkou čistenia sklenených povrchov, ktoré sa považuje za bežné aj vtedy, pokiaľ sú vykonávané menej často (napr. najmenej raz za 3 mesiace).

² Pojem „výrobky z tissue papiera“ zahŕňa výrobky vhodné na osobnú hygienu, vstrebávanie kvapalín alebo čistenie povrchov alebo na kombináciu týchto účelov vrátane, ale nie výlučne výrobky z tissue papiera, ako sú vreckovky, toaletný papier, kozmetické utierky, kuchynské utierky alebo obrúsky do domácnosti, utierky na ruky, servítky, papierové prestierania na stoly a priemyselné obrúsky. Pre bližšie informácie pozri rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/70 z 11. januára 2019, ktorým sa stanovujú kritériá environmentálnej značky EÚ pre grafický papier a kritériá environmentálnej značky EÚ pre tissue papier a výrobky z tissue papiera.

Upratovacie služby	90910000-9
Čistenie (upratovanie) budov	90911200-8
Umývanie okien	90911300-9
Čistenie (upratovanie) kancelárií	90919200-4
Sanitárne služby v zariadeniach*	90920000-2
Pranie a chemické čistenie	98310000-9

*poznámka: V rámci produktov Čistiace a sanitárne služby (CPV kód 90900000-6) a Sanitárne služby v zariadeniach (CPV kód 90920000-2) budú tieto služby realizované výlučne prostredníctvom čistiacich prostriedkov, nie prostredníctvom dezinfekčných prostriedkov v zmysle nariadenia č. 528/2012.

2. ČISTIACE PROSTRIEDKY A UPRAŤOVACIE SLUŽBY (INTERIÉROVÉ UPRAŤOVACIE SLUŽBY) – NAJVÝZNAMNEJŠIE VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kľúčové environmentálne vplyvy počas životného cyklu	Environmentálny prístup
<ul style="list-style-type: none"> • Receptúra čistiaceho prostriedku a použitie surovín, výroba a koniec životnosti čistiacich prostriedkov a jednorazového čistiaceho príslušenstva. • Spotreba energie a vody vo fáze používania čistiacich prostriedkov a elektrických zariadení. • Nakladanie s odpadovými vodami v súvislosti s používaním čistiacich prostriedkov. • Vznik odpadu (v tuhom aj kvapalnom stave). 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyžadovať od poskytovateľa služieb kľúčové spôsobilosti a uplatňovanie kľúčových opatrení a postupov environmentálneho manažérstva. • Vyžadovať primeranú a častú odbornú prípravu zamestnancov poskytovateľa služieb. • Vyžadovať používanie čistiacich prostriedkov so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie. • Podporovať nákup koncentrovaných čistiacich prostriedkov. • Vyžadovať používanie čistiaceho príslušenstva so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie (vrátane výrobkov z mikrovlákna). • Vyžadovať používanie energeticky účinných elektrických čistiacich zariadení. • Vyžadovať dodávanie spotrebného tovaru so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie.

Poradie jednotlivých vplyvov nemusí nevyhnutne odrážať ich dôležitosť.

3. PRÍPRAVNÁ FÁZA

Skôr ako sa rozhodnete pre nákup/verejnú obstarávanie čistiacich prostriedkov alebo interiérových upratovacích služieb, je vhodné predovšetkým zvážiť reálnu potrebu nákupu danej služby a tovaru, svoje možnosti a príležitosti, ako z nákupu prostredníctvom

uplatnených špecifikácií vytvoriť v rámci svojich možností daný nákup čo najviac udržateľný a zároveň eliminovať negatívny vplyv na životné prostredie. Svoju pozornosť môžete zamerať napríklad na nasledujúce body:

1. Zníženie negatívneho vplyvu na životné prostredie

Zníženie negatívneho vplyvu na životné prostredie je možné dosiahnuť výberom takého poskytovateľa služby, ktorý používa čistiace prostriedky so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie. Dôležitá je identifikácia poskytovateľa služby a čistiacich výrobkov. Je potrebné si overiť, či má poskytovateľ odbornú spôsobilosť alebo či uplatňuje opatrenia a postupy environmentálneho manažérstva. Svoju pozornosť sústreďte na zloženie čistiacich prostriedkov. Medzi chemické látky, ktorých používanie v čistiacich prostriedkoch je obmedzené alebo zakázané patrí fosfor, prchavé organické zlúčeniny (VOC z anglického *volatile organic compounds*), množstvo vonných prísad, reaktívne zlúčeniny chlóru, alkylfenol etoxyláty (APEO), triklozán, nanostriebro, látky uvoľňujúce formaldehyd, mikroplasty, konzervačné látky, farby a alergénne látky, ktoré sú obzvlášť toxické pre životné prostredie.

2. Spotreba energie a vody vo fáze používania čistiacich prostriedkov a elektrických zariadení

Zamerajte sa na používanie energeticky účinných elektrických čistiacich zariadení. Dodržiavaním optimálneho dávkovania podľa priložených pokynov na správne používanie sa dosiahne maximálna účinnosť čistiaceho prostriedku a zníženie spotreby vody a energie. Vo vhodných prípadoch k zníženiu spotreby vody, samotného čistiaceho prostriedku a v konečnej miere aj k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu upratovaniu taktiež prispieva používanie výrobkov z mikrovlákna.

3. Vznik odpadu (v tuhom aj kvapalnom stave)

Pozornosť upriamte na používanie trvácneho a opätovne použiteľného čistiaceho príslušenstva a na minimálne používanie čistiaceho spotrebného materiálu na jedno použitie (napr. rukavice), keď tým nie je ohrozená bezpečnosť zamestnancov a hygienické požiadavky to nevyhnutne nevyžadujú. Dbajte na minimalizáciu a recyklovateľnosť obalov čistiacich prostriedkov, prípadne požadujte zabezpečenie bezobalového dodávania čistiacich prostriedkov tam, kde to ich povaha umožňuje.

Verejný obstarávateľ/obstarávateľ môže pre realizáciu zeleného verejného obstarávania použiť jeden z vyššie uvedených bodov, ale môže použiť aj ich kombináciu. Uvedením slova „zelený“ v názve zákazky verejný obstarávateľ/obstarávateľ umožňuje záujemcom/uchádzačom rýchlo zistiť, že dôležitou súčasťou zákazky bude jej environmentálne hľadisko.

4. ENVIRONMENTÁLNE CHARAKTERISTIKY ZELENEHO VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA (GPP)

Základné environmentálne charakteristiky sú navrhnuté tak, aby umožnili jednoduché uplatňovanie GPP s dôrazom na kľúčovú(-é) oblasť(-ti) environmentálnych vlastností výrobu a ich cieľom je udržať administratívne náklady organizácií na minimálnej úrovni.

ZÁKLADNÉ ENVIRONMENTÁLNE CHARAKTERISTIKY GPP (zdroj: GPP EÚ kritériá: „Kritériá zeleného verejného obstarávania EÚ pre interiérové upratovacie služby“)

PODMIENKY ÚČASTI (PÚ)

PÚ	Podmienky účasti	Overovanie
PÚ 1	<p>Spôsobilosť uchádzača:</p> <p>Uchádzač musí disponovať príslušnou spôsobilosťou a skúsenosťami s poskytovaním environmentálne zodpovedných interiérových upratovacích služieb, ktoré zahŕňajú minimálne:</p> <ul style="list-style-type: none"> odbornú prípravu (školenie) personálu uchádzača internými alebo externými školiteľmi, ktorá zahŕňa environmentálne aspekty, akými sú napr. správne riedenie a dávkovanie čistiacich prostriedkov alebo nakladanie s odpadovými vodami a triedenie odpadu. 	<p>Dôkaz vo forme informácií a odkazov v príslušných zmluvách, ktoré boli vykonané v predchádzajúcich troch rokoch a ktoré zahŕňali uvedené prvky. Tieto dôkazy musia byť doložené záznamami o odbornej príprave (školení) personálu so zoznamom prebratých tém a uvedením dotknutých subjektov (interní alebo externí školitelia). Dokladom je referencia, ak odberateľom bol verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ.</p>

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE (TŠ) A KRITÉRIA NA VYHODNOTENIE PONÚK (KVP)

ČISTIACE PROSTRIEDKY		
TŠ	Technická špecifikácia opisu predmetu zákazky	Overovanie
TŠ 1.1	<p>Používanie čistiacich prostriedkov so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie:</p> <p><i>Možnosť A (jednoduchšie overiteľná počas plnenia zmluvy):</i></p> <p>Nasledujúce druhy čistiacich prostriedkov [zoznam čistiacich prostriedkov, ktoré má vymedziť verejný obstarávateľ – napríklad univerzálne čistiace prostriedky, sanitárne čistiace prostriedky], ktoré sa majú použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, musia byť v súlade s kritériom 1 a kritériom 4 environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy³ ohľadom toxicity pre vodné organizmy a látok, ktorých použitie je vylúčené alebo obmedzené.</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam čistiacich prostriedkov, ktoré sa použijú na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, a poskytnúť dokumentáciu preukazujúcu ich súlad s požiadavkami. Výrobky, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy³ alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne</p>

³ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/1217 z 23. júna 2017, ktorým sa stanovujú kritériá udeľovania environmentálnej značky EÚ čistiacim prostriedkom na tvrdé povrchy [oznámené pod číslom C(2017) 4241].

	<p><i>Možnosť B (zložitejšie overiteľná počas plnenia zmluvy):</i></p> <p>Minimálne A %^{a)} všetkých čistiacich prostriedkov, na základe objemu pri nákupe, ktoré sa majú použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, musí byť v súlade s kritériom 1 a kritériom 4 environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy³ ohľadom toxicity pre vodné organizmy a látok, ktorých použitie je vylúčené alebo obmedzené.</p> <p>a) Písmeno A predstavuje prahovú hodnotu, ktorú má určiť verejný obstarávateľ. Odporúčania pre túto hodnotu sú uvedené vo vysvetlivkách.</p>	<p>uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, sa budú považovať za výrobky spĺňajúce požiadavky.</p>
KVP	Kritériá na vyhodnotenie ponúk	Overovanie
KVP 1.1	<p>Používanie čistiacich prostriedkov so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie:</p> <p><i>Uplatňuje sa len v súvislosti s TŠ 1.1 – možnosť B</i></p> <p>Body sa pridelia úmerne ponukám, v ktorých viac ako A %^{a)} všetkých čistiacich prostriedkov, na základe objemu pri nákupe, ktoré sa majú použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, musí spĺňať kritérium 1 environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy³ ohľadom toxicity pre vodné organizmy a kritérium 4 pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy ohľadom látok, ktorých použitie je vylúčené alebo obmedzené.</p> <p>a) Písmeno A predstavuje prahovú hodnotu, ktorú má určiť verejný obstarávateľ. Odporúčania pre túto hodnotu sú uvedené vo vysvetlivkách.</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam čistiacich prostriedkov, ktoré sa použijú na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, a poskytnúť dokumentáciu preukazujúcu ich súlad s požiadavkami. Výrobky, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy³ alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, sa budú považovať za výrobky spĺňajúce požiadavky.</p>
KVP 1.2	<p>Používanie čistiacich prostriedkov so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie:</p> <p><i>Uplatňuje sa len v súvislosti s TŠ 1.1 – možnosť A</i></p> <p>Body sa pridelia úmerne ponukám, v ktorých čistiace prostriedky, ktoré sa majú použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, spĺňajú okrem kritérií 1 a 4 environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy³ ohľadom toxicity pre vodné organizmy a látok, ktorých použitie je vylúčené alebo obmedzené, aj ďalšie kritériá environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy.</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam čistiacich prostriedkov, ktoré sa použijú na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, a poskytnúť dokumentáciu preukazujúcu ich súlad s požiadavkami. Výrobky, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace</p>

	<p>Poznámka: Verejný obstarávateľ bude musieť stanoviť, na ktoré čistiace prostriedky zo všetkých požadovaných sa bude toto kritérium na vyhodnotenie ponúk uplatňovať.</p>	<p>prostriedky na tvrdé povrchy³ alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, sa budú považovať za výrobky spĺňajúce požiadavky.</p>
KVP 1.3	<p>Používanie koncentrovaných neriedených čistiacich prostriedkov:</p> <p>Body sa ponukám pridelia úmerne k percentuálnemu podielu nakupovaného objemu všetkých čistiacich prostriedkov, ktoré sa použijú na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, s minimálnym pomerom riedenia 1:80.</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam čistiacich prostriedkov, ktoré sa použijú na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, a poskytnúť dokumentáciu, ktorá preukazuje splnenie požiadaviek.</p> <p>Pri každom výrobku sa musí poskytnúť dokumentácia o pomere riedenia (karty bezpečnostných údajov, návody na použitie alebo iné príslušné doklady). Ak sa výrobok môže používať v rôznych pomeroch riedenia, musí sa uviesť najbežnejšie používaný pomer riedenia odôvodnený internými pokynmi pre personál. V prípade výrobkov pripravených na priame použitie sa pomer riedenia musí označiť číslom 1.</p>

Vysvetlivky

Odporúčané hodnoty pre A % – Používanie čistiacich prostriedkov so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie

50 % všetkých čistiacich prostriedkov, na základe objemu pri nákupe, ktoré sa majú použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, spĺňa kritériá environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre čistiace prostriedky na tvrdé povrchy ohľadom toxicity pre vodné organizmy (kritérium 1) a látok, ktorých použitie je vylúčené alebo obmedzené (kritérium 4).

TEXTILNÉ ČISTIACE PRÍSLUŠENSTVO

TŠ	Technická špecifikácia opisu predmetu zákazky	Overovanie
TŠ 2.1	<p>Používanie výrobkov z mikrovlákná:</p> <p>Minimálne B %^{b)} všetkého textilného čistiaceho príslušenstva (napr. utierky, násady na mop), ktoré sa má použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, musí byť vyrobené z mikrovlákná.</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam textilného čistiaceho príslušenstva, ktoré sa použije na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, pričom osobitne označí to príslušenstvo, ktoré je vyrobené z mikrovlákná</p>

	<p>Údržba výrobku by mala vychádzať z karty technických údajov výrobku, v ktorej sa uvádza použitie výrobku a pokyny na pranie.</p> <p>b) Písmeno B predstavuje prahovú hodnotu, ktorú má určiť verejný obstarávateľ. Odporúčania pre túto hodnotu sú uvedené vo vysvetlivkách.</p>	a ktorého karta technických údajov obsahuje pokyny na údržbu.
KVP	Kritériá na vyhodnotenie ponúk	Overovanie
KVP 2.1	<p>Používanie výrobkov z mikrovlákn:</p> <p>Body sa pridelia úmerne ponukám, v ktorých viac ako B %^{b)} všetkého textilného čistiaceho príslušenstva (napr. utierky, násady na mop), ktoré sa má použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, musí byť vyrobených z mikrovlákn.</p> <p>Údržba výrobku by mala vychádzať z karty technických údajov výrobku, v ktorej sa uvádza použitie výrobku a pokyny na pranie.</p> <p>b) Písmeno B predstavuje prahovú hodnotu, ktorú má určiť verejný obstarávateľ. Odporúčania pre túto hodnotu sú uvedené vo vysvetlivkách.</p>	Uchádzač musí predložiť zoznam textilného čistiaceho príslušenstva, ktoré sa použije na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, pričom osobitne označí to príslušenstvo, ktoré je vyrobené z mikrovlákn a ktorého karta technických údajov obsahuje pokyny na údržbu.
KVP 2.2	<p>Používanie čistiaceho príslušenstva so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie:</p> <p>Body sa pridelia úmerne ponukám, v ktorých určité percento všetkého textilného čistiaceho príslušenstva (napr. utierky, násady na mop), ktoré sa má použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, spĺňa technické požiadavky stanovené v environmentálnej značke EÚ (EU Ecolabel) pre textilné výrobky⁴.</p> <p>Údržba výrobku by mala vychádzať z karty technických údajov výrobku, v ktorej sa uvádza použitie výrobku a pokyny na pranie.</p>	Uchádzač musí predložiť zoznam textilného čistiaceho príslušenstva, ktoré sa použije na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, a poskytnúť dokumentáciu, ktorá preukazuje jeho súlad s požiadavkami. Výrobky, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre textilné výrobky ⁴ alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, a ktorých karta technických údajov obsahuje pokyny na údržbu, sa budú považovať za výrobky spĺňajúce požiadavky.
Vysvetlivky		
Odporúčané hodnoty pre B % – Používanie výrobkov z mikrovlákn		

⁴ Rozhodnutie Komisie č. 350 z 5. júna 2014, ktorým sa stanovujú ekologické kritériá udeľovania environmentálnej značky EÚ textilným výrobkom [oznámené pod číslom C(2014) 3677].

50 % všetkého textilného príslušenstva (napr. utierky, násady na mop), ktoré sa má použiť na plnenie úloh súvisiacich so zákazkou, musí byť vyrobené z mikrovlákna.

Poznámka: Verejný obstarávateľ bude musieť stanoviť, ako sa bude tento percentuálny podiel posudzovať – či podľa množstva (počtu) textilného príslušenstva alebo podľa jeho hodnoty.

OPATRENIA A POSTUPY ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽÉRSTVA		
TŠ	Technická špecifikácia opisu predmetu zákazky	Overovanie
TŠ 3	<p>Opatrenia a postupy environmentálneho manažérstva:</p> <p>Uchádzač musí mať zavedené prevádzkové postupy, ktoré sa budú uplatňovať počas plnenia zmluvy, s cieľom:</p> <ol style="list-style-type: none"> monitorovať a zaznamenávať ukazovatele, ktoré sa musia uviesť v ponuke. Minimálna požadovaná frekvencia monitorovania musí byť aspoň raz za 4 mesiace v reprezentatívny deň a musí zahŕňať tieto ukazovatele: <ul style="list-style-type: none"> množstvo používaných čistiacich prostriedkov (prípadne spolu s uvedením toho, či sú označené environmentálnou značkou a s uvedením pomeru ich riadenia), používané čistiace príslušenstvo (typ a uvedenie informácie, či je opätovne použiteľné alebo nie), množstvo vody používanej na čistiace úlohy a miesto vypúšťania odpadovej vody, používané elektrické zariadenia (s uvedením triedy ich energetickej účinnosti) a trvanie ich používania, množstvo tuhého odpadu vznikajúceho v rámci čistiacich prác a jeho triedenie a údaje o možnosti zamedzenia jeho vzniku. minimalizovať vplyvy na životné prostredie spojené s ukazovateľmi monitorovanými a zaznamenanými v bode 1 vo vzťahu k stanovenému cieľu. Pri postupoch sa musia zohľadňovať najmä aspekty, pri ktorých ide o: <ul style="list-style-type: none"> čo najväčšie obmedzenie používania čistiacich prostriedkov, používanie väčšieho množstva čistiacich prostriedkov označených environmentálnou značkou, obmedzenie používania jednorazového čistiaceho príslušenstva, 	<p>Uchádzač musí predložiť písomný opis postupov:</p> <ol style="list-style-type: none"> monitorovania a zaznamenávania ukazovateľov uvedených v oddiele 1 aspoň raz za 2 mesiace; musí taktiež existovať aj opis opatrení, ktoré sa majú zaviesť s cieľom minimalizovať vplyvy ukazovateľov uvedených v oddiele 1 na životné prostredie a ktoré majú byť v súlade s kritériami uvedenými v oddiele 2, zabezpečenia vykonávania prevádzkových postupov, odstránenia odchýlok zistených pri vyhodnotení a, ak je to možné, zabránenia ich výskytu v budúcnosti. <p>Systémy environmentálneho manažérstva certifikované podľa normy ISO 14001 alebo registrované podľa schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)⁵ a služby, ktorým je udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre interiérové upratovacie služby alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, sa považujú</p>

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES.

	<ul style="list-style-type: none"> • zníženie spotreby vody, • zlepšenie triedy energetickej účinnosti používaných elektrických zariadení, • obmedzenie množstva tuhého odpadu vznikajúceho v rámci čistiacich prác a zlepšenie jeho triedenia/recyklácie. <p>3. vyhodnotiť uplatňovanie bodov 1 a 2 sledovaním akejkoľvek zmeny ukazovateľov a uplatňovaných postupov.</p> <p>4. v prípade odchýlok vykonať potrebné opatrenia na odstránenie týchto odchýlok a, ak je to možné, zabrániť ich výskytu v budúcnosti.</p> <p>5. vypracovať výročnú správu o zmenách týchto ukazovateľov.</p>	za systémy spĺňajúce požiadavky, ak zahŕňajú požiadavku podávania správ a cieľ minimalizovania vplyvu na životné prostredie.
KVP	Kritériá na vyhodnotenie ponúk	Overovanie
KVP 3	<p>Systémy environmentálneho manažérstva:</p> <p>Body sa pridelia úmerne ku kvalite systému environmentálneho manažérstva, ktorý sa uchádzači zaviazujú zaviesť na účely plnenia zákazky.</p> <p>Pri hodnotení je potrebné zohľadniť tieto skutočnosti:</p> <p>a) určenie významných priamych a nepriamych environmentálnych aspektov (na základe ich vplyvu na životné prostredie) a určenie primeraných opatrení na minimalizáciu ich vplyvu;</p> <p>b) podrobný program (politiku), ktorý zabezpečí, že opatrenia budú realizované spôsobom zodpovedajúcim poskytovaným službám. V programe (politike) sa musia stanoviť aj ciele environmentálneho správania spojené s určenými environmentálnymi aspektmi (napr. zníženie množstva používaných čistiacich prostriedkov);</p> <p>c) interné hodnotenie vykonávané každý rok a umožňujúce overenie výkonnosti organizácie na základe cieľov stanovených v programe (politike). Výsledky hodnotenia má hospodársky subjekt použiť na dosiahnutie neustáleho zlepšovania prostredníctvom aktualizácií programu (politiky) zameraného na ochranu životného prostredia (ciele a opatrenia);</p> <p>d) hodnotenie tretími osobami prostredníctvom subjektov posudzovania zhody, t. j. orgánom, ktorý je akreditovaný alebo licencovaný (v súlade s právnymi predpismi EÚ alebo medzinárodnými normami) na vykonávanie</p>	<p>Uchádzač musí predložiť opis opatrení, ktoré zavedie, aby splnil uvedené požiadavky.</p> <p>Systémy environmentálneho manažérstva certifikované podľa normy ISO 14001 sa budú považovať za systémy spĺňajúce písmená a), b), c) a d). Systémy environmentálneho manažérstva registrované podľa schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)⁵ sa budú považovať za systémy spĺňajúce všetky uvedené písmená.</p>

	<p>posudzovania zhody systémov environmentálneho manažérstva;</p> <p>e) schopnosť poskytnúť hmotný alebo písomný dôkaz overený treťou osobou, ktorým sa potvrdzuje, že neboli zaznamenané prípady porušovania zákonných požiadaviek týkajúcich sa životného prostredia;</p> <p>f) záväzok neustále zlepšovať environmentálne správanie určených environmentálnych aspektov, najmä prostredníctvom pravidelného monitorovania a verejne dostupného podávania správ o environmentálnom správaní organizácií. Environmentálne správanie by sa malo hodnotiť na základe všeobecných a sektorovo špecifických ukazovateľov zameraných na kľúčové oblasti životného prostredia. Environmentálne ukazovatele by mali zabezpečiť relevantnosť a porovnateľnosť informácií a umožniť organizácii porovnať environmentálne správanie organizácie počas rôznych vykazovacích období, ako aj s environmentálnym správaním iných organizácií alebo sektorovými referenčnými hodnotami;</p> <p>g) povinné zverejňovanie environmentálneho vyhlásenia aspoň každé 4 roky, ktoré je potvrdené treťou osobou (nezávislým akreditovaným environmentálnym overovateľom) a obsahuje opis týchto položiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • štruktúra a činnosti organizácie; • environmentálna politika a systém environmentálneho manažérstva; • environmentálne aspekty organizácie a vplyvy jej činností na životné prostredie; • environmentálny program vrátane opatrení a cieľov; • environmentálne správanie a dodržiavanie príslušných uplatniteľných právnych povinností týkajúcich sa životného prostredia; <p>h) aktívne zapojenie zamestnancov vrátane účasti jednotlivých zamestnancov a ich zástupcov a ich informovanie. To zahŕňa zapojenie zamestnancov do procesu neustáleho zlepšovania environmentálneho správania organizácie zapojením sa do všetkých krokov systému environmentálneho manažérstva.</p>	
--	--	--

SPOTREBNÝ TOVAR		
TŠ	Technická špecifikácia opisu predmetu zákazky (tieto environmentálne charakteristiky sú aplikovateľné len v prípade, ak verejný obstarávateľ v rámci zákazky požaduje dodanie spotrebného tovaru)	Overovanie
TŠ 4.1	<p>Mydlo na ruky:</p> <p>Minimálne C %^{c)} celkového množstva mydla na ruky (na základe objemu pri nákupe), ktoré má uchádzač v rámci zákazky poskytnúť verejnému obstarávateľovi, musia byť v súlade s technickými požiadavkami environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) na zmývateľné kozmetické výrobky⁶.</p> <p>^{c)} Písmeno C predstavuje prahovú hodnotu, ktorú má určiť verejný obstarávateľ. Odporúčania pre túto hodnotu sú uvedené vo vysvetlivkách.</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam mydiel na ruky, ktoré sa poskytnú verejnému obstarávateľovi v rámci zákazky, a predložiť dokumentáciu preukazujúcu ich súlad s požiadavkami. Výrobky, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre zmývateľné kozmetické výrobky vyššie⁶ alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, budú považované za výrobky spĺňajúce požiadavky.</p>
TŠ 4.2	<p>Textilné uteráky:</p> <p>Minimálne D %^{d)} všetkých kotúčov textilných uterákov, vyjadrených počtom kotúčov, ktoré má uchádzač v rámci zákazky poskytnúť verejnému obstarávateľovi, musí byť v súlade s technickými požiadavkami environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre textilné výrobky⁴.</p> <p>^{d)} Písmeno D predstavuje prahovú hodnotu, ktorú má určiť verejný obstarávateľ. Odporúčania pre túto hodnotu sú uvedené vo vysvetlivkách.</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam výrobkov, ktoré sa poskytnú verejnému obstarávateľovi v rámci zákazky, a predložiť dokumentáciu preukazujúcu ich súlad s požiadavkami. Výrobky, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre textilné výrobky⁴ alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, budú považované za výrobky spĺňajúce požiadavky.</p>
TŠ 4.3	<p>Výrobky z tissue papiera:</p> <p>Všetky výrobky z tissue papiera, ktoré má uchádzač v rámci zákazky poskytnúť verejnému</p>	<p>Uchádzač musí predložiť zoznam výrobkov, ktoré sa poskytnú</p>

⁶ Rozhodnutie Komisie č. 893 z 9. decembra 2014, ktorým sa stanovujú ekologické kritériá udeľovania environmentálnej značky EÚ zmývateľným kozmetickým výrobkom [oznámené pod číslom C(2014) 9302].

	<p>obstarávateľovi, musia byť v súlade s technickými požiadavkami environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre tissue papier a výrobky z tissue papiera⁷.</p>	<p>verejnému obstarávateľovi v rámci zákazky, a predložiť dokumentáciu preukazujúcu ich súlad s požiadavkami. Výrobky, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) pre tissue papier a výrobky z tissue papiera⁷ alebo iná príslušná environmentálna značka typu I podľa normy EN ISO 14024, ktorá je úradne uznaná v členských štátoch EÚ na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, budú považované za výrobky spĺňajúce požiadavky.</p>
--	--	---

Vysvetlivky

Odporúčané hodnoty pre C % – mydlo na ruky

70 % celkového množstva mydla na ruky (na základe objemu pri nákupe), ktoré má uchádzač v rámci zákazky poskytnúť verejnému obstarávateľovi, musí byť v súlade s technickými požiadavkami environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) na zmývateľné kozmetické výrobky⁶.

Odporúčané hodnoty pre D % – textilný uterák

50 % všetkých kotúčov textilných uterákov, vyjadrených počtom kotúčov, ktoré má uchádzač v rámci zákazky poskytnúť verejnému obstarávateľovi, musí byť v súlade s technickými požiadavkami environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) pre textilné výrobky⁴.

Poznámka: Verejný obstarávateľ bude musieť stanoviť, ako sa bude tento percentuálny podiel posudzovať (napr. podľa množstva tovaru alebo podľa jeho hodnoty).

DOLOŽKY O PLNENÍ ZMLUVY (DPZ)

ČISTIACE PROSTRIEDKY A ICH POUŽITIE	
DPZ 1.1	<p>Používané čistiace prostriedky a príslušenstvo:</p> <p>Počas plnenia zmluvy musí dodávateľ dokumentovať nižšie uvedené aspekty a aspoň dvakrát ročne o nich podávať správu verejnému obstarávateľovi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Druh, pomer riedenia a objem zakúpených čistiacich prostriedkov, ktoré sa majú použiť na plnenie úloh súvisiacich s predmetom zákazky, s uvedením toho, ktoré výrobky spĺňajú požiadavky stanovené v TŠ 1.1, KVP 1.1 alebo KVP 1.2. <i>[uvedte vhodnú environmentálnu charakteristiku podľa relevantnosti];</i> 2. Druh a množstvo čistiaceho príslušenstva, ktoré sa má použiť na poskytovanie upratovacích služieb, s uvedením výrobkov, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené v TŠ 2.1, KVP 2.1 alebo KVP 2.2. <i>[uvedte vhodnú environmentálnu charakteristiku podľa relevantnosti].</i>

⁷ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/70 z 11. januára 2019, ktorým sa stanovujú kritériá environmentálnej značky EÚ pre grafický papier a kritériá environmentálnej značky EÚ pre tissue papier a výrobky z tissue papiera [oznámené pod číslom C(2019) 3].

	Verejný obstarávateľ môže stanoviť pravidlá uplatňovania sankcií za neplnenie týchto zmluvných podmienok.
DPZ 1.2	<p>Dávkovanie čistiacich prostriedkov:</p> <p>Dodávateľ musí personálu vykonávajúcemu upratovanie poskytnúť vhodné zariadenie na dávkovanie a riedenie používaných čistiacich prostriedkov (napr. automatické dávkovače, odmerné nádoby/uzávery, ručné (pumpovacie) dávkovače, rozprašovače) a poskytnúť príslušné pokyny na ich správne dávkovanie a riedenie a to buď v mieste upratovania, alebo v priestoroch dodávateľa, podľa toho, čo je vhodnejšie.</p> <p>Verejný obstarávateľ môže stanoviť pravidlá uplatňovania sankcií za neplnenie tejto zmluvnej podmienky.</p>

ODBORNÁ PRÍPRAVA PERSONÁLU	
DPZ 2	<p>Odborná príprava personálu:</p> <p>Počas plnenia zmluvy musí mať dodávateľ zavedený interný program odbornej prípravy pre personál alebo musí poskytnúť personálu prostriedky na účasť na externom programe odbornej prípravy, ktorý sa zameriava na nižšie uvedené témy, pokiaľ sa týkajú úloh, ktoré v rámci plnenia zmluvy vykonáva dotknutý člen personálu:</p> <p><u>Čistiace prostriedky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Personál musí byť odborne vyškolený na správne dávkovanie čistiacich prostriedkov v rámci každej čistiacej úlohy. - Personál musí byť odborne vyškolený na používanie správneho pomeru riedenia pre neriedené čistiace prostriedky a na používanie vhodného dávkovacieho zariadenia. - Personál musí byť odborne vyškolený na to, ako správne uchovávať čistiace prostriedky. - Odborná príprava musí zahŕňať minimalizáciu sortimentu používaných čistiacich prostriedkov s cieľom obmedziť riziko nadmerného používania a nesprávneho používania čistiacich prostriedkov na minimum. <p><u>Šetrenie energiou:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Personál musí byť odborne vyškolený tak, aby na riedenie čistiacich prostriedkov používal neohriatu vodu, pokiaľ výrobca neurčil inak. - Personál musí byť vo vhodných prípadoch odborne vyškolený tak, aby pri používaní priemyselných práčok a práčok pre domácnosť používal vhodnú teplotu prania a vhodný prací cyklus. - Personál musí byť vo vhodných prípadoch odborne vyškolený na to, aby vypínal svetlá, keď je so svojimi úlohami hotový. <p><u>Šetrenie vodou:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Personál musí byť odborne vyškolený na používanie výrobkov z mikrovlákná s cieľom minimalizovať spotrebu vody a čistiacich prostriedkov. <p><u>Odpad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Personál musí byť odborne vyškolený na používanie trvácneho a opätovne použiteľného čistiaceho príslušenstva a na minimálne používanie čistiaceho

	<p>spotrebného materiálu na jedno použitie (napr. rukavíc), pokiaľ tým nie je ohrozená jeho bezpečnosť a hygienické požiadavky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personál musí byť odborne vyškolený na správnu likvidáciu odpadovej vody. - Personál musí byť odborne vyškolený v rámci špeciálneho školenia na triedenie odpadu vznikajúceho počas upratovacích prác. Odborná príprava musí zahŕňať nakladanie s tuhým odpadom v priestoroch spoločnosti, ako aj v upratovaných priestoroch. <p><u>Zdravie a bezpečnosť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Personál musí byť informovaný o otázkach týkajúcich sa zdravia, bezpečnosti a životného prostredia súvisiacich s upratovacími prácami a vyzývaný k tomu, aby používal najlepšie (osvedčené) postupy. Súčasťou musia byť informácie o: <ul style="list-style-type: none"> • kartách bezpečnostných údajov a o manipulácii s chemickými látkami, • ergonómii a príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, • čistení a uchovávaní opätovne použiteľných rukavíc (v prípadoch ich používania) a • bezpečnosti cestnej premávky a ekologickom spôsobe jazdy (platí pre uchádzačov, ktorého personál je v rámci poskytovania upratovacích služieb zodpovedný za jazdu s motorovými vozidlami). <p>Dodávateľ musí zabezpečiť, aby všetci noví členovia personálu (stáli aj dočasní) vykonávajúci čistiace úlohy v rámci zákazky absolvovali do 6 týždňov odo dňa nástupu do zamestnania / začatia plnenia predmetu zákazky primeranú odbornú prípravu. Všetci členovia personálu vykonávajúci úlohy v rámci zákazky, ktorá je predmetom tejto zmluvy, musia dostávať aktualizované informácie o všetkých aspektoch uvedených v tomto [článku/bode/odseku/odstavci zmluvy; doplní verejný obstarávateľ] najmenej raz za rok. Aj keď tieto aktualizované informácie nemusia byť realizované opakovaním počiatočnej odbornej prípravy, musia zahŕňať všetky uvedené environmentálne otázky a musia sa ňou zabezpečiť, aby si príslušní členovia personálu boli v plnej miere vedomí svojich povinností.</p> <p>Dodávateľ musí verejnému obstarávateľovi podať správu o poskytnutej odbornej príprave.</p> <p>Verejný obstarávateľ môže stanoviť pravidlá uplatňovania sankcií za neplnenie týchto zmluvných podmienok.</p>
--	---

Vysvetlivky

Odporúčané hodnoty trvania odbornej prípravy

V prípade stálych a dočasných členov personálu s pracovnou zmluvou na dobu dlhšiu ako 1 rok:

- 16 hod. počiatočnej odbornej prípravy, 8 hod. odbornej prípravy v rámci každoročných aktualizácií.

V prípade dočasných členov personálu s pracovnou zmluvou na dobu do 1 roku:

- 8 hod. počiatočnej odbornej prípravy.

Dĺžku trvania odbornej prípravy možno prispôbiť potrebám a podmienkam ponúk.

OPATRENIA A POSTUPY ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽÉRSTVA	
DPZ 3	Opatrenia a postupy environmentálneho manažérstva:

	<p>Počas plnenia zmluvy musí dodávateľ dokumentovať a podávať správy o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výsledkoch monitorovania ukazovateľov a - výsledkoch hodnotenia, a v prípade potreby aj o nápravných a preventívnych opatreniach, podľa písomných postupov stanovených v TŠ 3 pre ich overenie. <p>Tieto správy sa musia verejnému obstarávateľovi poskytnúť na účely overovania.</p> <p>Verejný obstarávateľ môže stanoviť pravidlá uplatňovania sankcií za neplnenie týchto zmluvných podmienok.</p>
--	---

SPOTREBNÝ TOVAR	
DPZ 4	<p>Spotrebný tovar:</p> <p>Počas plnenia zmluvy musí dodávateľ dokumentovať druh a množstvo poskytovaného spotrebného tovaru v rámci TŠ 4.1, TŠ 4.2 a TŠ 4.3 <i>[uvedte vhodnú environmentálnu charakteristiku podľa relevantnosti]</i> a aspoň dvakrát ročne o nich podávať správu verejnému obstarávateľovi.</p> <p>Verejný obstarávateľ môže stanoviť pravidlá uplatňovania sankcií za neplnenie tejto zmluvnej podmienky.</p>

Ako pomôcku pri verejnom obstarávaní tovarov a služieb v rámci predmetnej produktovej skupiny možno využiť nižšie uvedené registre:

- Produktový katalóg výrobkov v rámci produktovej skupiny „interiérové upratovacie služby“, ktorým bola udelená environmentálna značka EÚ (EU Ecolabel) je k dispozícii na tomto linku: <http://ec.europa.eu/ecat/category/en/53/indoor-cleaning-services>.

- Organizácie registrované v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) je možné nájsť v národnom Registri EMAS (<https://www.emas.sk/register-emas-v-sr/>), resp. v európskom Registri EMAS (<https://webgate.ec.europa.eu/emas2/public/registration/list>).

Originál dokument Európskej komisie: GPP EÚ Kritériá pre interiérové upratovacie služby sú dostupné na tomto linku:

https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/cleaning_product/sk.pdf

Tento materiál má odporúčací charakter a nezbavuje verejného obstarávateľa / obstarávateľa zodpovednosti za proces verejného obstarávania, pri ktorom má povinnosť postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní. Vyššie uvedené hypertextové odkazy na registre environmentálnej značky EÚ (EU Ecolabel) a EMAS slúžia len na ilustrovanie príkladu, pričom verejný obstarávateľ / obstarávateľ je povinný akceptovať aj iné príslušné environmentálne značky alebo dokumenty v zmysle uvedených environmentálnych charakteristík.